

Debat

Ditte Hvid Wiegman

Du kalder det social kontrol, Najat kalder det kærlighed

Jeg er bange for, at vi i vores kamp for at redde de 'stakkels muslimske piger' lægger en forestilling om frihed ned over dem, som de slet ikke er interesserede i

Clara Bach/iBureauet

18. marts 2016

Kommentarer (1)

Forestillingen om, at muslimske piger er særligt undertrykte og frihedsberøvede har naglet sig fast. Som et ekko uden ende hører man i danske medier om social kontrol og kvindeundertrykkelse i etniske minoritetsmiljøer.

DEL

TWEET

EMAIL

Annonce

Senest er debatten blusset op igen i kølvandet på TV 2's dokumentarserie 'Moskeerne bag sløret'. Og der er naturligvis gode grunde til at bekæmpe tvangsægteskaber og æresvold – men når muslimske piger igen og igen bliver omtalt som ofre for deres kultur, skaber det et skævvredet og entydigt billede, der er fattigt på farver og skriger på nuancer.

Mit antropologiske arbejde fortæller en anden historie. Det viser, at mediers, politikeres og sociale myndigheders udlægning af det, de kalder social kontrol blandt minoriteter, langt fra altid harmonerer med muslimske pigers udlægning af deres familiers årvågenhed.

Jeg har tilbragt tre måneder sammen med forskellige muslimske piger og deltaget i en række sociale arenaer i deres liv. Her er jeg blevet ledt på sporet af tankesæt, der ikke korresponderer med den stereotypiske skitsering af muslimske piger som svage og undertrykte.

For Najat på 18 år er familiens årvågenhed og ikke mindst broderens opsyn med hendes liv et tegn på kærlighed og tryghed.

»Han elsker mig jo, og derfor vil han ikke have, der sker mig noget. Det giver mig tryghed,« sagde hun til mig i løbet af mit feltarbejde.

Jeg er bange for, at vi i vores forsøg på at 'redde de stakkels muslimske piger' og hjælpe dem til at erobre den 'sande frihed' går til kamp imod det, vi ikke kan forstå, og glemmer piger som Najat.

Det 'gode' ungdomsliv

Mediernes stereotype fremstilling af de stakkels muslimske piger skinner igennem i politisk og socialpædagogisk kontekst, hvor social kontrol italesættes som en slags frihedens fjende.

Tag bare Københavns Kommunes handleplan fra 2012, der under overskriften 'Det gode ungdomsliv' sigter efter at komme social kontrol til livs.

En af handleplanens strategier er at give ansatte på skoler og i klubber et kompetenceløft, så de kan »fremme det gode ungdomsliv blandt unge med etnisk minoritetsbaggrund i Københavns Kommune ved at forebygge social kontrol.«

Man kan læse meget ud af overskriften. Vi har her at gøre med en normativ udlægning af, hvad et godt ungdomsliv er. Hvad der ydermere synes at være på spil i den politiske agenda, er en stærk normaliseringsdiskurs, der afspejler majoritetsforestillingen om, at social kontrol primært gør sig gældende i minoritetskulturelle omgangskredse.

Derved bliver social kontrol ikke fremlagt som et generelt problem i samfundet, men påføres i

stedet en bestemt religiøs klædedragt og mørkere hudfarve.

Under den politiske normaliseringsparole tilbyder pædagoger og lærere med en udtalt bekymring for muslimske pigers manglende frihed, lighed og medbestemmelse diverse 'frirum' såsom pigeklubber og andre kønsbeskyttede tilhørssteder.

Man konstruerer med andre ord institutionelle rum, hvor muslimske piger så at sige kan nyde godt af den danske frihed og finde fred fra den undertrykkende kontrol og dermed få tilbudt et alternativ til, hvad de menes at være vant til derhjemme. Her kan pigerne smide tørklædet og slippe under den sociale kontrols radar.

Frihed til forhandling

Men kan frihed illustreres i et så ensidigt objekt? For hvad der er frihed for mig er vel ikke nødvendigvis frihed for dig – eller hvad?

Som svar på tiltale fortæller Najat, at hendes tørklæde baner en personlig vej til frihed, som vi medier og politikere slet ikke kan forstå. For når hun er stærk nok til at bære sit tørklæde – på trods af klassekammeraternes uforstående blikke og afstandtagende kommentarer – bobler følelsen af frihed op i hende.

Og det er muligt, at den tryghed, som brorens opsyn giver hende, i en dansk kontekst kan tolkes som misforstået og frihedsberøvende, men ikke desto mindre er det en tryghed, der giver hende det fornødne mod til at finde styrken i at adskille sig majoriteten.

»Når jeg ikke bare gør, hvad de andre siger er rigtigt, så føler jeg mig som min egen, sådan mere fri. Og også en lille smule sej,« sagde hun til mig.

Najat udfordrer den ensidige fortælling om muslimske pigers svage position og tilbyder en alternativ fortolkningsvinkel på de negative ladninger, der naturligt følger med, når snakken falder på social kontrol.

I hendes venindegruppe er budskabet klart: »Vi oplever jo en kærlighed og en nærhed i familien, som slet ikke eksisterer på samme måde hos jer,« har Raya på 19 år sagt til mig.

Pigerne har svært ved at forstå den »distance«, etnisk danske teenagere har til deres familier. Som Najat udtrykker det »må det føles så ensomt, at ens familie ikke bekymrer sig om en.«

Omgivelsernes misbilligelse

De politiske tiltag og socialpædagogiske tilbud om frirum er utvivlsomt sat i værk ud fra en velmenende bekymring for pigernes ve og vel. Men en pige som Najat finder netop sin selvstændige autonomi og frihed ved ikke at lade sig underordne, hvad der er 'rigtig' frihed i dansk institutionel kontekst.

Det gode ungdomsliv handler i Najats tilfælde hverken om at søge ly fra familiens årvågenhed eller smide tørklædet. Tværtimod benytter hun sin ret til at bære tørklæde som en taktisk styrke, der affødt af omgivelsernes misbilligelse giver hende en følelse af frihed og at være helt sin egen.

Vi kan lære meget af piger som Najat og Raya. Hvis vi agter at bevare det danske frisind og værne om vores mangfoldighed, er vi nødt til at indse, at frihed ikke er en fastbunden rigtig og entydig størrelse.

I stedet for at tænke i én endegyldig frihed, bør vi tænke i friheder, som et broget og flertydigt fænomen. Friheder lader sig nemlig ikke begrænse i en støbeform af danske værdisæt, men må forstås som foranderlige processer, i hvilke mennesker bevæger sig mellem forskellige forestillingsverdener, der skaber brud, resonans og forandring.

Ditte Hvid Wiegman er kandidat i pædagogisk antropologi fra Aarhus Universitet

[MUSLIMER SOCIAL KONTROL INTEGRATION](#)

DEL

TWEET

EMAIL

[Forsiden lige nu](#)

Den nye borgerlige kampplads

ABONNEMENT

Borgerligt opgør om natur, miljø og klima

Trump er mere end bare en dum racist

ABONNEMENT

Cubas opposition varmer op til præsident Obamas besøg

'Vi bliver lykkelige, når nogen tør være åbne og nuancerede'

Den græske endestation

Niels
Nielsen

Anbefal
artikel

Kommentarer

Ole Steensen

□ 18. marts, 2016 - 08:36

Må jeg minde om Søren Kierkegaards vise ord:

Hvis det i sandhed skal lykkes at føre et menneske hen til et bestemt sted, må man først og fremmest passe på at finde ham der hvor han er, og begynde der.

Dette er hemmeligheden i al hjælpekunst. Enhver der ikke kan det, han er selv i indbildning, når han mener at kunne hjælpe en anden. For i sandhed at kunne hjælpe en anden må jeg forstå mere end han, men dog ved først at fremmest at forstå det, han forstår.

Når jeg ikke gør det, så hjælper min merforståen ham slet ikke. Vil jeg alligevel gøre min merforståen gældende, så er det fordi jeg er forfængelig og stolt, så jeg i grunden i stedet for at gavne ham egentlig vil beundres af ham.

Men al sand hjælp begynder med ydmygelse. Hjælperen må først ydmyge sig under dem, han vil hjælpe, og hermed forstå at det at hjælpe ikke er at herske, men det er at tjene, at det at hjælpe er villighed til, indtil videre at finde sig i at have uret og i ikke at forstå hvad den anden forstår.

Dersom du ikke kan begynde således med et menneske, at han kan finde en sand lindring i at tale med dig om sin lidelse, så kan du heller ikke hjælpe ham, han lukker sig for dig, han lukker sig inde i sit inderste - præk du så kun for ham!

☆ Anbefal kommentar

Du skal være registreret bruger for at kommentere. [Log ind](#) eller [opret bruger](#) »

Læs avisen

Du kan læse Information, lige som du vil. På din mobil, tablet eller computer — og helt ude i skoven.

[Start her](#) ›

Køb avisen

Information er det forum, hvor landets bedste hoveder diskuterer de mest presserende emner

[Få et godt tilbud](#) ›

Følg avisen

- Facebook
- Twitter
- RSS

Om Information

Redaktion
Abonnement
Abonnementsbetingelser
Kontakt Information

Hosted hos Solido

Ansvarshavende chefredaktør: Christian Jensen | Dagbladet Information, Store Kongensgade 40C, 1264 København. Telefon: 3369 6000 | CVR: 63058416

Privatlivspolitik | Cookies | Jobs | iBureauet | Vores butik | Informations Forlag | Informations Venner | Skriv til os | Annoncer på information.dk

